

Крім бажання бути лаконічними та швидко передавати та одержувати інформацію, є ще одна причина вживання скорочень, а саме прагнення до незвичайності, словесних нововведень. Народжуються вони в невимушеній мові, у вузькому соціальному середовищі, в нашому випадку, серед молоді як свідоме порушення норми, протест проти неї, коли відоме, часто вживане слово набуває загальної експресивності, новизни. Приваблює і певна свобода у створенні такого слова, звідси його близькість із жаргоном і просторіччям. Лексичним скороченням піддаються вирази, що виступають у мовленні в ролі вступних слів зі значенням відображення порядку думок і їх зв'язку; зауваження про способи оформлення думок; джерела повідомлення; цільової спрямованості повідомлення; і сполучення слів у ролі вступних пропозицій.

Таким чином, всі скорочення, які використовуються у віртуальній комунікації, зокрема у мові чатів, можуть бути розділені на дві загальні групи: лексичні та графічні, що відповідає традиційній класифікації. У групі лексичних скорочень виділяють шість підгруп відповідно до семантичного значення аббревіації. У групі графічних скорочень виділяють три підгрупи: перша являє собою традиційні скорочення, використовувані в письмовій мові; друга – буквено-числові скорочення; до третьої підгрупи належить ідіоматичний лист.

Графіка СМС-повідомлення допомагає імітувати процес живого усного мовлення.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Як доводять представлені нами в цій статті приклади, французьке та британське молодіжне мовлення пройняте експресивністю й оціночністю. Якщо в мовленні старшого покоління експресивна функція не є панівною, а лише супроводжуючою, то в молодіжному мовленні вона домінує. Молодіжна комунікація є найбільш невимушеною, вона має високий ступінь емоційності, прагнення до самовираження, що знаходить відображення у мові й призводить до появи нових виражальних засобів, нестандартних лексичних одиниць.

Систематизація словотвірних моделей, за якими утворюються молодіжні лексеми, що мають у своїй структурі емоційно-оціночний компонент, дозволяє зробити висновок про те, що дані способи є достатньо ефективними і поширеними засобами вираження суб'єктивного ставлення до оточуючої дійсності. В основі словотворення молодіжної лексики лежить творчий підхід до використання загальнономовних ресурсів, в основному воно використовує традиційний інвентар мовних засобів, які характерні для загальнонаціональної французької та англійської мов.

Вирішальну роль у розвитку молодіжної лексики відіграє прагнення до мовної економії, яке знаходить своє відображення перш за все в збільшенні кількості усічених одиниць. Для сучасного молодіжного соціолекту характерний зріст кількості вживань редуплікативних утворень, які, функціонуючи в ньому, часто здобувають вторинні переносні значення.

Вивчення лексичного складу сучасного французького та британського молодіжного соціолекту є доцільним і край перспективним для прогнозування процесу збагачення французької та англійської мов, так як в цьому процесі відбувається постійний взаємоперехід елементів різних соціальних варіантів мови з одного словникового прошарку в інший.

Література:

1. Мельник Я. Г. Експресивність у молодіжному сленгу як спосіб вираження ставлення до навколишньої дійсності / Я. Г. Мельник, О. Б. Яценко [Електронний ресурс]. – 2009. – Режим доступу : <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/naukpraci/movoznavstvo/2010/119-106-9.pdf>.
2. Таран О. С. Функціональні особливості сленгізмів у текстових повідомленнях (смс) / О. С. Таран // Лінгвістичні дослідження: зб. наук. праць ХНПУ ім. Г. С. Сковороди. – 2013. – Вип. 35. – С. 179–185.
3. Тараненко О. О. Колоквіалізація, субстандартизація та вульгаризація як характерні явища стилістики сучасної української мови (з кінця 1980-х рр.) / О. О. Тараненко // Мовознавство. – 2003. – № 1. – С. 32–41.
4. Христенко О. С. Фактори впливу на становлення та розвиток молодіжної лексики / О. С. Христенко // Східнослов'янська філологія: зб. наук. праць. – 2006. – Вип. 11. : Мовознавство. – С. 123–128.
5. Бойко Б. Л. Молодежный жаргон как отражение взаимодействующих субкультур / Б. Л. Бойко // Встречи этнических культур в зеркале языка: (в сопоставительном лингвокультурном аспекте): Научный совет по истории мировой культуры. – М. : Наука, 2002. – С. 352–361.
6. Какорина Е. В. СМИ и интернет-коммуникация (область пересечения и проблемы взаимодействия) / Е. В. Какорина // Язык современной публицистики : сб. статей. – М. : Флинта: Наука, 2005. – С. 67–98.
7. Ретинская Т. И. Источники и механизмы формирования французского студенческого аргю: Дис.... канд. филол. наук / Т. И. Ретинская. – М., 2004. – 225 с.
8. Свиридонова В. П. Тенденции словотворчества в среде современной французской молодежи / В. П. Свиридонова // Межрегиональные научные чтения, посвященные памяти профессора Р. К. Миньяр-Белоручева: сб. ст. – Волгоград : Волгогр. науч. изд-во, 2006. – С. 169–175.
9. Anis J. Parlez-vous texto? / J. Anis. – Paris : Martin Livre, 2001. – 215 p.
10. Chiad M. O. Structural and Linguistic Analysis of SMS Text Messages / M. O. Chiad [Електронний ресурс] // Journal of Kerbala University. – Vol. 6. – No. 4 : Humaines. – 2008. Режим доступу: <http://www.iasj.net/iasj?func=fulltext&aid=50770>.
11. Merle P. Argot, verlan et tchatches / P. Merle. – Toulouse : Milan, 2000. – 63 p.
12. Slang // The Encyclopedia of Language and Linguistics. – UK : Pergamon Press, 1994.
13. SMS Language // Wikipedia [Електронний ресурс]. Режим доступу : http://en.wikipedia.org/wiki/SMS_language.
14. Sourdot M. L'argotologie: entre forme et fonction II Linguistique / M. Sourdot. – P., 2002. – Vol. 38, fasc. 1. – P. 25–39.
15. Turpin B. Le jargon, figure du multiple II Linguistique / B. Turpin. – P., 2002. – vol. 38, fasc. 1. – P. 53–68.

УДК 81.111'373.611

О. Р. Круглій,

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки м. Луцьк

ВНУТРІШНЬОВАЛЕНТНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПОСТПОЗИЦІОНОВАНИХ КОМБІНУВАЛЬНИХ ФОРМ У СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Статтю присвячено вивченню внутрішньовалентних характеристик постпозиційованих комбінувальних форм у сучасній англійській мові. Розглянуто генетичні, морфологічні, семантичні особливості сполучуваності цих елементів у слові.

Ключові слова: комбінувальна форма, постпозиційована комбінувальна форма, внутрішня валентність, продуктивність.

ВНУТРЕННЕВАЛЕНТЫЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПОСТПОЗИЦИОНИРОВАННЫХ КОМБИНИРУЮЩИХ ФОРМ В СОВРЕМЕННОМ АНГЛИЙСКОМ ЯЗЫКЕ

Статья посвящена изучению внутренневалентных характеристик постпозиционированных комбинирующих форм в современном английском языке. Рассматриваются генетические, морфологические, семантические особенности сочетаемости этих элементов в слове.

Ключевые слова: комбинирующая форма, внутренняя валентность, продуктивность.

INNER VALENCE OF THE POSTPOSITIONAL COMBINING FORMS IN MODERN ENGLISH

The article deals with the distributive properties of the postpositional combining forms in modern English. The investigation studies genetic, morphological, semantic peculiarities of these elements as well as combinability in the word.

The postpositional combining forms are predominantly elements of classical origin and are divided into simple, complex and nominally complex formants. The structure of these elements determines their morphological character. They form nouns and adjectives. Such derivational elements can combine with combining forms, free base and prefixes. The derivational model cf + cf is characterized by the highest activity.

Key words: combining form, inner valence, productivity.

Постановка наукової проблеми та її значення. У світлі найновіших тенденцій лінгвістичної науки питання розвитку мовних ресурсів сучасної англійської мови, що орієнтовані на цілісне вивчення системних зв'язків, закономірностей виникнення і функціонування об'єктів мови, аспектів їх структурованості, неодноразово привертала увагу науковців (О. Л. Гармаш, С. М. Єнікєєва, Ю. А. Зацний, Н. Ф. Клименко, Л. Ф. Омельченко, М. М. Полюжин та ін.). У цьому контексті набуває важливості поглиблений аналіз внутрішньовалентних характеристик комбінувальних форм у сучасній англійській мові. Як свідчать результати проведеного нами дослідження, специфіка цих формантів полягає у *внутрішній валентності* – закономірностях «взаємозчеплення» компонентів, обмежених дистрибуцією безпосередніх складників у рамках дериватів.

Ми поділяємо думку тих науковців, які розглядають комбінувальні форми як словотвірні одиниці перехідного характеру (Л. Є. Азарова, Л. Ю. Буянова, С. М. Єнікєєва, Ю. А. Зацний, Н. Ф. Клименко) та вважають, що вони є формою слова, яка трапляється в складних й похідних словах, і може сполучатися із іншими подібними дериваційними елементами або афіксами у словотвірній моделі [1; 2; 3; 4; 5]. У практичному розумінні комбінувальні форми розглядають як *кореневі морфеми специфічного типу*, що є компонентами лише дериватів.

Застосування загальноприйнятих принципів класифікації дериваційних формантів, аналіз дистрибутивних, валентних, структурно-семантичних характеристик досліджуваних елементів уможливили виділення серед них двох груп: *біпозиціонованих* та *монопозиціонованих* комбінувальних форм. Останні представлені *препозиціонованими* та *постпозиціонованими* формантами [6, с. 184].

Метою дослідження є аналіз внутрішньої валентності постпозиціонованих комбінувальних форм. Мета роботи зумовлює вирішення таких **завдань**: вивчення генетичних, морфологічних і семантичних ознак цих одиниць, аналіз дериваційної активності, дистрибутивних оточень і виявлення їх структурно-семантичних моделей у складі дериватів.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Загальна кількість проаналізованих комбінувальних форм, які знаходяться у постпозиції, складає 117 формантів або 17,6% від загального числа (648 одиниць) досліджуваних дериваційних елементів. Вони є формантами класичного походження; за винятком трьох одиниць, що запозичені з сучасних мов: *-eth*, *-crat*, *-tene*.

Щодо структури, то всі постпозиціоновані комбінувальні форми класифікуємо як прості: *-arch*, *-crat*, *-fest*, *-fid*, *-plast*, складні й умовно складні форманти: *-ectomy*, *-lalia*, *-lepsia*, *-opia*, *-nomy*. Усі складні форманти є одиницями суфіксального типу: *-blastic*, *-carpic*, *-dermis*, *-grapher*, *-logic*.

Особливість функціонування постпозиціонованих комбінувальних форм полягає у їх дистрибуції. Вони є регулярними лише як другий безпосередній складник дериваційної моделі. Серед цих елементів трапляються випадки омонімії. Наприклад: *-arch*¹ ‘ruler:leader’ (ecclesiarch) та *-arch*² ‘having (such) a point or (so many) points of origin’ (endarch); *-agogue*¹ ‘leading: directing: inciting’ (demagogue) та *-agogue*² ‘substance that promotes the secretion or expulsion of’ (emmenagogue). У нашому дослідженні зафіксовані полісемічні постпозиціоновані морфеми: *-cide* 1: ‘killer’ (insecticide) 2: ‘killing’ (suicide).

Усі прості постпозиціоновані комбінувальні форми є елементами субстантивного типу, які беруть участь у творенні дериватів-іменників. Загалом, як показав аналіз матеріалу, морфологічне вираження цих одиниць визначають афіксальні морфеми, що входять до складу складних формантів цієї групи. Наприклад, *-ous*, *-al*, *-ic* (*-carpous*, *-cercal*, *-colous*, *-genous*, *-morphic*) вважають комбінувальними формами ад'єктивного характеру; решту дериваторів цього типу: *-ia*, *-ium*, *-e*, *-y*, *-is* (*-algia*, *-cardia*, *-cardium*, *-carpy*, *-gamy*, *-geny*, *-dermis*) – субстантивного. Отже, всі постпозиціоновані комбінувальні форми є морфологічно однозначними, а морфологічне вираження цих одиниць зумовлює їх структура.

Постпозиціонованим комбінувальним формам властивий широкий діапазон словотвірної сполучуваності. Вони легко поєднуються із елементами, що мають аналогічний статус, та основами. Залежно від того, з якими формантами вони комбінуються, виділяємо чотири словотвірні моделі:

- 1) L + cf = N *emmenagogue*, *gabfest*, *meniscectomy*, *parasitology*, *songfest*;
- 2) prf + cf = N *epicardium*, *hypogyny*, *hypomorphic*, *hyperopia*, *procaine*;
- 3) cf + cf = N *ascomycete*, *cladogram*, *hagiography*, *paedophilia*;
- 4) cf + cf = Adj *cheliocentric*, *endodermic*, *isometric*, *rhombohedral*.

Аналіз структури основ, які виступають першим компонентом словотвірної моделі, дозволив виділити наступні структурні типи цих одиниць:

- L₁ = L *talk*, *motor*, *song*;
- L₂ = cf + cf *phytoestr*, *parapsych*, *metapsych*;
- L₃ = prf + cf *amet*;
- L₄ = prf + L *amen*, *dysmen*.

Стратифікаційний аналіз дериваційних моделей із постпозиціонованими комбінувальними формами показав, що їм властива різна дериваційна активність. Малопродуктивними є 12 постпозиціонованих комбінувальних форм першого інтервалу, до продуктивних відносимо 98 формантів другого та третього інтервалів. Високопродуктивними є сім досліджуваних словотвірних елементів четвертого, сьомого та восьмого інтервалів (мають від 21 до 140 зв'язків): *-crasy*, *-ectomy*, *-graphy*, *-gram*, *-logy*, *-pod*, *-scopy* (див. табл. 1).

Таблиця 1
Шкала продуктивності постпозиційованих комбінувальних форм

№ з/п	Продуктивність	Кількість формантів	Кількість дериватів	
			Сумарна	У відсотках
1.	1	12	12	6, 6
2.	2 – 10	82	481	81, 9
3.	11 – 20	16	257	8, 3
4.	21 – 30	5	102	2, 2
5.	31 – 40	-	-	-
6.	41 – 50	-	-	-
7.	51 – 60	1	54	0, 5
8.	> 60	1	140	0, 5
Всього:		117	1046	100

Постпозиційовані комбінувальні форми переважно однозначні й беруть участь у процесі найменування: а) осіб – *bibliophile, biologist, geographer, deicide*; б) наук, учень, понять, теорій, напрямків, шкіл – *agronomy, anthroposophy, histogeny, physiognomy*; в) речовин (біогенних, абіогенних) – *bacteriostat, erythromycin, osnophil, somatotropin*; г) інструментів, механізмів, пристроїв, технічних приладів – *baroscope, kinetoscope, semaphore, spectroscope*; ґ) мікроорганізмів, бактерій, вірусів, найпростіших організмів – *micrococcus, bacteriophage*; д) дій, процесів, станів – *athroscopy, laryngotomy, osteotomy, stenography*; е) хвороб (істот, тварин, рослин) – *albuminuria, dysplasia, hebephrenia, menorrhagia*; є) геометричних фігур – *pentahedron, rhombohedron*; ж) таксономічних категорій – *Metazoan, Protozoan, schisomycete*; з) хімічних елементів, їх сполучень, груп – *benzol, pyrrole*; и) локально-просторових одиниць – *aerodrome*. У таблиці 2 відображено наповнення ЛСГ іменників моделями постпозиційованих комбінувальних форм.

Таблиця 2
ЛСГ іменників моделей постпозиційованих комбінувальних форм

№ з/п	Модель ЛСГ	L + cf	cf + cf	prf + cf
1.	Особи	+	+	
2.	Науки, вчення, поняття, школи, теорії, напрямки	+	+	+
3.	Речовини (біогенні, абіогенні)	+	+	+
4.	Дії, процеси, стани	+	+	+
5.	Хімічні елементи, їх сполучення, групи	+	+	+
6.	Інструменти, механізми, пристрої, технічні прилади, знаряддя виконання дії	+	+	—
7.	Число, рахунок, одиниці виміру	+	+	—
8.	Рослини та їх частини	—	+	—
9.	Елементи будови клітин, тканин, органів істот, інших живих організмів	—	+	—
10.	Хвороби (істот, тварин, рослин)	+	—	+
11.	Мікроорганізми, бактерії, віруси, найпростіші організми	+	—	—
12.	Тварини, птахи	—	+	—
13.	Поняття мінералогії, геології	—	+	—
14.	Локально-просторові одиниці	—	+	—
15.	Геометричні фігури	—	+	—
Всього:		9	13	5

Як бачимо з таблиці 2, найбільш активною у сучасній англійській мові є дериваційна модель *cf + cf* (із постпозиційованими комбінувальними формами), за якою створено деривати-іменники, що належать до 13 ЛСГ. Менша активність властива двом іншим зафіксованим дериваційним моделям іменників *L + cf* та *prf + cf*.

Структурно-семантичні моделі прикметників *cf + cf = Adj* та *prf + cf = Adj* вживають для позначення: а) фізичних, хімічних характеристик речовин, об'єктів, предметів – *monohydric, polyhydric, stylographic*; б) понять форми, величини, розміру – *actinomorphic, claviform, cruciform, endomorphic*; в) фізичних якостей, властивостей живих організмів, рослин – *prognathous, dopaminergic*; г) якостей, властивостей людей – *exogamous, monogynous* (див. табл. 3).

Таблиця 3
ЛСГ прикметників моделей постпозиційованих комбінувальних форм

№ з/п	Модель ЛСГ	L + cf	cf + cf	prf + cf
1.	Ознаки процесів, явищ, станів	—	+	—
2.	Фізичні, хімічні характеристики речовин, об'єктів, предметів	—	+	—
3.	Фізичні якості, властивості живих організмів, рослин	—	+	+
4.	Властивості, якості, характеристики людей	—	+	—
5.	Поняття форми, величини, розміру	—	+	—
Всього:		0	5	1

Як бачимо, постпозиційовані комбінувальні форми зафіксовано у 5 ЛСГ прикметників. Найвищою активністю у сучасній англійській мові відзначається дериваційна модель дериватів-прикметників *cf + cf*.

Висновки. Отже, як показав аналіз фактичного матеріалу, постпозиційовані комбінувальні форми представлені 117 формантами, які переважно є дериваційними елементами класичного походження. Серед постпозиційованих комбіну-

вальних форм виділяємо прості, складні та умовно складні форманти. Саме структура цих елементів визначає їх морфологічний характер. Усі постпозиційовані комбінувальні форми є морфологічно однозначними, беруть участь у творенні або іменників, або прикметників. Ці дериваційні елементи вільно сполучаються із комбінувальними формами, вільними основами та префіксами. Найбільшою неогенністю відзначається дериваційна модель *cf* + *cf*. Досліджувані форманти зафіксовано у 15 ЛСГ іменників і 5 ЛСГ прикметників.

Перспективи подальших досліджень. Отримані результати не вичерпують усієї проблематики. Перспективним видається розширення рамок дослідження за рахунок розробки комплексних методів вивчення цих дериваційних формантів, які функціонують у різних терміносистемах сучасної англійської мови.

Література:

1. Азарова Л. Є. Структурна організація складних слів (концепція «золотої» пропорції) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. філол. наук : спец. 10.02.01 «Українська мова» / Л. Є. Азарова. – Вінниця, 2002. – 42 с.
2. Буянова Л. Ю. Термин как единица логоса / Л. Ю. Буянова – Краснодар : Кубанский госуд. ун-т, 2002. – 185 с.
3. Єнікєєва С.М. Системність і розвиток словотвору сучасної англійської мови : [монографія] / С. М. Єнікєєва; ДВНЗ «Запоріж. нац. ун-т» МОН України. – Запоріжжя : Запорізький нац. ун-т, 2006. – 303 с.
4. Зацний Ю. А. Сучасний англійський світ і збагачення словникового складу / Ю. А. Зацний – Львів : Паіс, 2007. – 228 с.
5. Клименко Н. Ф. Динамічні процеси в сучасному українському лексиконі : [монографія] / Н. Ф. Клименко, С. А. Карпіловська, Л. П. Кислюк – К. : Видавничий Дім Бураго, 2008. – 434 с.
6. Круглій О. Р. Про статус комбінувальних форм у сучасній англійській мові / О. Р. Круглій // Науковий вісник Волинського державного університету імені Лесі Українки : наук. журнал / гол. ред. Олексюк І. Д. – Луцьк : РВВ «Вежа» ВДУ ім. Лесі Українки, 2004. – № 3. – Серія «Філологічні науки». – С. 183–187.

УДК 81-119

Н. С. Кудрявцева,

Херсонський національний технічний університет, м. Херсон

ЛІНГВІСТИЧНА ВІДНОСНІСТЬ БАЗОВИХ ДОМЕНІВ: ЧАС

Стаття висвітлює проблему впливу мови на мислення, втілювану гіпотезою лінгвістичної відносності, яка розташовується в парадигмі сучасної когнітивної лінгвістики. Специфіка мовного впливу розглядається на прикладі відмінних систем темпоральної референції, а також виявляється у пропонованому дослідженні часу як базової онтологічної категорії філософії, здійсненому шляхом застосування лінгвокогнітивних методів прототипного і фреймового аналізу до етимологічних значень філософських темпоральних термінів в індоєвропейських мовах.

Ключові слова: лінгвістична відносність, час, система темпоральної референції, філософська категорія часу.

ЛИНГВИСТИЧЕСКАЯ ОТНОСИТЕЛЬНОСТЬ БАЗОВЫХ ДОМЕНОВ: ВРЕМЯ

Статья освещает проблему влияния языка на мышление, воплощенную в гипотезе лингвистической относительности, которая размещается в парадигме современной когнитивной лингвистики. Специфика языкового влияния рассматривается на примере различных систем темпоральной референции, а также выявляется в предлагаемом исследовании времени как базовой онтологической категории философии, осуществленном путем применения лингвокогнитивных методов прототипического и фреймового анализа к этимологическим значениям философских темпоральных терминов в индоевропейских языках.

Ключевые слова: лингвистическая относительность, время, система темпоральной референции, философская категория времени.

LINGUISTIC RELATIVITY OF BASIC DOMAINS: TIME

The article deals with the problem of the language influence on thought embodied in the hypothesis of linguistic relativity which is placed into the contemporary cognitive paradigm. The details of the influence are instanced in the fact of diverse systems of temporal reference and the investigation of time as a basic ontological category of philosophy. The proposed study is done on the material of the Indo-European languages chosen as the principal languages of philosophical discourse. The cognitive methods of prototype and frame-based analyses are consistently applied to the etymological meanings of the philosophical temporal terms in Old Indian, Greek, Latin, English, German, Ukrainian and Russian. The frame for the philosophical category of time summarizes the results of the analyses and demonstrates the language-specific and universal conceptualizations of time as a metaphysical category of philosophy in the languages chosen. The conceptualizations thus defined are placed against the background of physical theories of time developed in antiquity and XVII century science as well as related to the cultural conceptions of time typical for the oriental and occidental civilizations.

Key words: linguistic relativity, time, system of temporal reference, philosophical category of time.

1. Вступ

У парадигмі сучасної когнітивної лінгвістики, яка найбільш інтенсивно розвивається протягом останніх трьох десятиліть і позначає новий етап розвитку науки про мову, головна увага приділяється проблемам зв'язку мовленнєвої та розумової діяльності. Мова при цьому розглядається як частина середовища, в якому постійно перебуває людина, і слугує не тільки засобом спілкування, збереження та передачі інформації, а й опосередковує пізнання, віддзеркалює та оформлює (shape) мислення індивіда. В окресленому контексті, мова вже не є тільки замкненою системою знаків, а й являє собою цілий світ, який формується у свідомості її носіїв. Як наслідок мова здатна не тільки встановлювати для її носія кордони сприйняття і пізнання оточуючого світу, а й уміщувати в собі історичний досвід, систему культурних норм та психологічних особливостей того народу, для якого вона є рідною. Таким чином, кожна національна мова постає унікальним світовим надбанням, джерелом специфічного, тільки їй притаманного уявлення про світ, одночасно вираженням і вмістилищем духу народу, який нею розмовляє.

2. Лінгвістична відносність – історія і сучасність

Теоретичним джерелом розуміння природної мови як носія унікального національно-культурного світогляду є лінгвофілософська концепція В. фон Гумбольдта (хоча засновки самої ідеї можна простежити, починаючи з філософських систем Платона і Аристотеля до концепцій німецьких мистиків Й. Гамана та Й. Гердера), який, підкреслюючи, що ставлення людини до предметів матеріального світу «цілковито зумовлене мовою», стверджував всеохоплюючу владу мови над